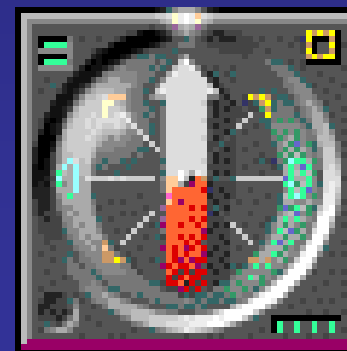
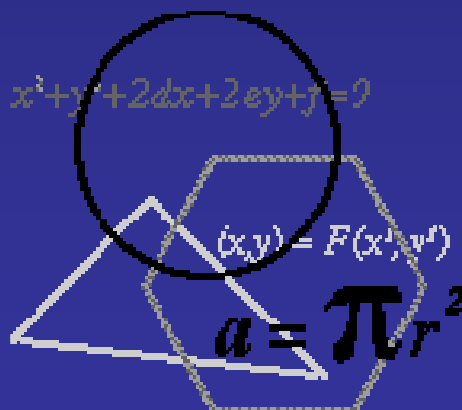
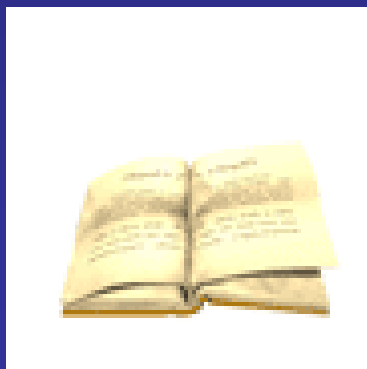

Reforma programowa kształcenia ogólnego

Projekt zmian podstawy programowej z **Podstaw przedsiębiorczości**.
Możliwości nauczania ekonomii w praktyce.
(wrzesień 2008)

Kielce listopad 2008

Nowy układ podstawy programowej **PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Uczeń posiada wiedzę i umiejętności w zakresie:

- I. Komunikacja i podejmowanie decyzji
- II. Gospodarka i przedsiębiorstwo
- III. Planowanie i kariera zawodowa
- IV. Zasady etyczne

*Wymagania
ogólne*

Uczeń demonstruje poziom opanowania poniższych umiejętności:

- 1.1. przedstawia cechy, jakimi
charakteryzuje się osoba przedsiębiorcza
- 6.8. rozróżnia zachowania etyczne
i nieetyczne w roli pracodawcy i pracownika

*Wymagania
szczegółowe*

**Realizacja zagadnień
z przedsiębiorczości
na różnych etapach kształcenia**

Etap IV Ekonomia w praktyce
(klasy I-III jeśli uczeń wybierze - 30 godzin)

Etap IV Podstawy przedsiębiorczości
(klasy I-III, min. 60 godzin w cyklu)

Etap III Wiedza o społeczeństwie
(gimnazjum klasy I-III)

Etap II Historia i społeczeństwo
(szkoła podstawowa klasy IV-VI)

Etap II Historia i społeczeństwo (szkoła podstawowa klasy IV-VI)

5. Społeczeństwo. Uczeń:

- 1) Wyjaśnia znaczenie pracy w życiu człowieka i dostrzega jej społeczny podział;
- 2) Opisuje różne grupy społeczne, wskazując ich role w społeczeństwie;

Etap III Wiedza o społeczeństwie (gimnazjum klasy I-III)

24. Praca i przedsiębiorczość.
25. Gospodarka rynkowa.
26. Gospodarstwo domowe.
27. Pieniądz i banki.
28. Gospodarka w skali państwa.
29. Przedsiębiorstwo i działalność gospodarcza.
30. Wybór szkoły i zawodu.
31. Etyka w życiu gospodarczym.

Etap IV Podstawy przedsiębiorczości (liceum, technikum)

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

1. Człowiek przedsiębiorczy. Uczeń:

1.1. przedstawia cechy, jakimi charakteryzuje się osoba przedsiębiorcza

1.2. rozpoznaje zachowania asertywne, uległe i agresywne; odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej

1.3. rozpoznaje mocne i słabe strony własnej osobowości; odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej

1.4. charakteryzuje swoje role społeczne i typowe dla nich zachowania

1.5. ocenia korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie

1.6. podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach i ocenia skutki własnych działań

1.7. stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

2. Rynek – cechy i funkcje. Uczeń:

- 2.1. charakteryzuje społeczne i ekonomiczne cele gospodarowania, odwołując się do przykładów z różnych dziedzin
- 2.2. rozróżnia czynniki wytwórcze (praca, przedsiębiorczość, kapitał i ziemia) i wyjaśnia ich znaczenie w różnych dziedzinach gospodarki
- 2.3. wymienia podstawowe cechy, funkcje i rodzaje rynków
- 2.4. wyjaśnia określony obieg pieniądza w gospodarce rynkowej
- 2.5. omawia transformację gospodarki Polski po 1989 r.
- 2.6. charakteryzuje czynniki wpływające na popyt i podaż
- 2.7. wyznacza punkt równowagi rynkowej na prostym przykładzie.

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

3. Instytucje rynkowe. Uczeń:

3.1. rozróżnia formy i funkcje pieniądza

3.2. wyjaśnia rolę, jaką w gospodarce pełnią instytucje rynkowe: bank centralny, banki komercyjne, giełda papierów wartościowych, fundusze inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze emerytalne

3.3. oblicza procent od kredytu i lokaty bankowej, ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie

3.4. wyjaśnia mechanizm funkcjonowania giełdy papierów wartościowych na przykładzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie

3.5. rozróżnia formy inwestowania kapitału i dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka związanego z daną inwestycją w różnych okresach

3.6. oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie

3.7. charakteryzuje system emerytalny w Polsce i wskazuje związek pomiędzy swoją przyszłą aktywnością zawodową a wysokością emerytury

3.8. analizuje oferty funduszy inwestycyjnych, firm ubezpieczeniowych i funduszy emerytalnych

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

4. Państwo, gospodarka. Uczeń:

- 4.1. wymienia i charakteryzuje ekonomiczne funkcje państwa
- 4.2. opisuje podstawowe mierniki wzrostu gospodarczego
- 4.3. przedstawia przyczyny i narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę
- 4.4. wymienia źródła dochodów i rodzaje wydatków państwa
- 4.5. wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę
- 4.6. charakteryzuje narzędzia polityki pieniężnej
- 4.7. identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji
- 4.8. wyjaśnia wpływ kursu waluty na gospodarkę i handel zagraniczny
- 4.9. charakteryzuje zjawiska recesji i dobrej koniunktury w gospodarce
- 4.10. wyszukuje informacje o aktualnych tendencjach i zmianach w gospodarce świata i Polski
- 4.11. wskazuje największe centra finansowe i gospodarcze na świecie
- 4.12. ocenia wpływ globalizacji na gospodarkę świata i Polski oraz podaje przykłady oddziaływania globalizacji na poziom życia i model konsumpcji

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

5. Przedsiębiorstwo. Uczeń:

- 5.1. charakteryzuje otoczenie, w którym działa przedsiębiorstwo
- 5.2. omawia cele działania przedsiębiorstwa oraz sposoby ich realizacji
- 5.3. sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie
- 5.4. rozróżnia podstawowe formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstwa
- 5.5. opisuje procedury i wymagania związane z zakładaniem przedsiębiorstwa
- 5.6. ocenia sytuację finansową przedsiębiorstwa, posługując się bilansem przedsiębiorstwa oraz podstawowymi wskaźnikami finansowymi
- 5.7. omawia zasady pracy zespołowej i wyjaśnia, na czym polegają role lidera i wykonawcy; omawia cechy dobrego kierownika zespołu
- 5.8. identyfikuje i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, szczególnie w drodze negocjacji
- 5.9. omawia etapy realizacji projektu oraz planuje działania zmierzające do jego realizacji
- 5.10. charakteryzuje zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie krajowym i międzynarodowym
- 5.11. charakteryzuje czynniki wpływające na sukces i niepowodzenie w działalności przedsiębiorstwa

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

6. Rynek pracy. Uczeń:

- 6.1. omawia mierniki i skutki bezrobocia dla gospodarki oraz sposoby walki z bezrobociem
- 6.2. wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka
- 6.3. ocenia własne możliwości znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim
- 6.4. rozróżnia sposoby zatrudnienia pracownika i interpretuje podstawowe zapisy kodeksu pracy, w tym obowiązki i uprawnienia pracownika i pracodawcy
- 6.5. sporządza dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy
- 6.6. przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej i uczestniczy w niej w warunkach symulowanych
- 6.7. charakteryzuje różne formy wynagrodzeń i oblicza swoje wynagrodzenie brutto i netto; wypełnia deklarację podatkową PIT, opierając się na przykładowych danych
- 6.8. rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w roli pracodawcy i pracownika.

Etap IV Ekonomia w praktyce (jako praktyczna kontynuacja Podstaw przedsiębiorczości)

Cele kształcenia – wymagania ogólne

Nabywanie umiejętności przeprowadzenia kompletnej realizacji przedsięwzięcia: od pomysłu, przez przygotowanie planu, wdrożenie go aż do analizy efektów.

Etap IV Ekonomia w praktyce

Zadania szkoły – uwagi o realizacji

Ekonomia w praktyce jest kontynuacją przedmiotu Podstawy przedsiębiorczości dla uczniów, którzy go wybiorą jako przedmiot dodatkowy.

Przedmiot ma na celu wykorzystanie wiedzy uczniów dotyczącej zagadnień ekonomicznych w praktycznych działaniach podejmowanych w szkole i poza szkołą.

Przykładów praktycznych działań jest wiele; oferują je również instytucje pozarządowe.

Uczniowie mogą np.:

- prowadzić firmę uczniowską,
- brać udział w symulacyjnych grach ekonomicznych (również z wykorzystaniem technologii informatycznych),
- przeprowadzać analizę wybranego rynku,
- podejmować inne projekty o charakterze ekonomicznym.

Etap IV Ekonomia w praktyce

Zadania szkoły – uwagi o realizacji

Zalecaną metodą pracy jest projekt, gdyż metoda ta sprzyja wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia.

Stwarzamy uczniowi sytuacje, w których samodzielnie podejmuje decyzje dotyczące rodzaju i zakresu przedsięwzięć o charakterze ekonomicznym.

Nauczyciel ukierunkowuje jego działania, np. prezentując ofertę instytucji i organizacji ekonomicznych skierowaną do szkół.

Praktyczne podejście do zagadnień ekonomicznych umożliwia uczniowi samodzielne zdobywanie wiedzy i nabywanie umiejętności sprzyjających postawom przedsiębiorczym. Ponadto uczy ono współpracy i współdziałania, integrując zespoły uczniowskie.

Etap IV Ekonomia w praktyce

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

1. Planowanie przedsięwzięcia uczniowskiego o charakterze ekonomicznym. Uczeń:

- 1.1. wymienia zasady planowania i wyjaśnia korzyści wynikające z planowania działań
- 1.2. charakteryzuje skutecznego menadżera
- 1.3. dokonuje wyboru formy przedsięwzięcia uczniowskiego
- 1.4. określa etapy realizacji przedsięwzięcia i dzieli je na zadania na cząstkowe
- 1.5. prognozuje efekty finansowe oraz pozafinansowe przedsięwzięcia z uwzględnieniem kosztów i przychodów.

2. Analiza rynku. Uczeń:

- 2.1. opisuje rynek, na którym działa przyjęte przez uczniów przedsięwzięcie uczniowskie
- 2.2. zbiera informacje o rynku i wyjaśnia rządzące nim mechanizmy
- 2.3. prezentuje zebrane informacje o rynku
- 2.4. analizuje zagrożenia i możliwości realizacji przedsięwzięcia o charakterze ekonomicznym w oparciu o zebrane informacje o rynku
- 2.5. projektuje i stosuje etyczne działania marketingowe

Etap IV Ekonomia w praktyce

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

3. Organizacja przedsięwzięcia. Uczeń:

- 3.1. wyjaśnia zasady organizacji pracy indywidualnej i zespołowej
- 3.2. wyjaśnia role lidera i wykonawcy
- 3.3. charakteryzuje cechy dobrego lidera grupy
- 3.4. przydziela i przyjmuje zadania do realizacji
- 3.5. współpracuje w zespole realizującym przedsięwzięcie
- 3.6. wymienia sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie
- 3.7. projektuje kodeks etyczny obowiązujący w grupie

4. Efekty działań. Uczeń:

- 4.1. przyjmuje formę prezentacji efektów przedsięwzięcia
- 4.2. wymienia efekty pracy
- 4.3. analizując mocne i słabe strony przeprowadzonego przedsięwzięcia uczniowskiego
- 4.4. ocenia możliwości realizacji przedsięwzięcia o podobnym charakterze na gruncie realnej gospodarki rynkowej